

ученици, в помощните те са 32,1%, в трудововъзпитателните - 21,6%, а в училищата за трудновъзпитаеми деца - 29,0%. В трудововъзпитателните училища за малолетни и непълнолетни лица с влезли в сила присъди циганчетата попадат около 2 пъти по-често, отколкото децата от другите етнически групи, а в училищата за трудновъзпитаеми деца ("склонни към извършване на престъпления или противообществени прояви") - 3 пъти по-често от останалите (35).

От 1989 г. насам постепенно бяха премахнати много от социалните придобивки, от които преди се ползваха учениците - безплатна или почти безплатна храна, дрехи, учебници и т.н. Твърде често представители на ромската общност интерпретират това като дискриминационна мярка, насочена главно срещу тях, тъй като те имат повече деца и са в най-тежко социално положение. Често гледат на свиването на социалните фондове за образование като на неизпълнение от страна на държавата на негласен договор, съгласно който те ще позволят на децата си да учат в български училища, ако държавата поеме всички или повечето разходи за издръжката им, докато са ученици. В почти всички техни стихийни или организирани протести срещу социалната политика на правителствата през последните години като главен лозунг се издига заплахата "Няма да пускаме децата си в училище, щом държавата не прави нищо за нас!".

В момента, след отпадането на социалните придобивки за учащите се и на административната принуда върху родителите да изпращат децата си на училище, броят на циганските деца, продължаващи образованието си, драстично намаля. По данни на НСИ от 1989 г. насам всяка година от училище отпадат между 26 000-33 000 деца, без да броим тези, които подлежат на обучение, но не са се записали в първи клас. Основният дял от напусналите и нетръгналите на училище деца са роми. От първи до трети клас в общо-образователните училища циганчетата съставляват 14,7% от всички ученици; от четвърти до осми клас - 9,2%; след осми клас - 0,9% (36).

Въпреки постигнатите успехи в ограмотяването на значителна част от ромското население, неговото образователно и квалификационно равнище продължава силно да изостава в сравнение с това на основната маса от населението в България. През 1992 г. образователната структура на икономически активното население на най-големите етнически групи в страната има следния вид (37):